

Spis treści

Przedmowa	XXIII
Wykaz skrótów	XXV
Dział I. Przepisy ogólne	1
Rozdział 1. Zakres obowiązywania	1
Art. 1. [Zakres regulacji]	1
1. Ustanowienie rodziny zastępczej	1
2. Zakres stosowania KPA w sprawach przed kuratorem oświaty	2
3. Zakres stosowania KPA w procedurze ustanawiania tłumacza przysięgłego	2
4. Zakres stosowania KPA przy przyjęciu adwokata do zespołu adwokackiego	3
Art. 2. [Rozszerzenie]	4
Art. 3. [Wyłączenia]	4
5. Właściwość Ordynacji podatkowej	4
6. Odmienność postępowania w sprawach karnych skarbowych	5
Art. 4. [Immunitet]	6
Art. 5. [Pojęcie]	6
7. Pojęcie organu jednostki samorządu terytorialnego	6
8. Zakres pojęciowy słowa „minister” w świetle KPA	8
Rozdział 2. Zasady ogólne	9
Art. 6. [Zasada praworządności]	9
9. Warunki przywrócenia terminu	9
10. Obowiązki organów administracji	10
11. Obowiązek przestrzegania przepisów wspólnotowych	11
12. Podstawy prawne decyzji administracyjnej	13
13. Warunki uchylenia decyzji administracyjnej przez sąd administracyjny	15
Art. 7. [Zasada prawdy obiektywnej]	17
14. Obowiązki organu administracji	17
15. Zasady oceny materiału dowodowego przez organ administracji	17
16. Zasady działania organów administracji	19
17. Ramy prawne uznania administracyjnego	20
18. Zasada dwuinstancyjności – ramy prawne	21
19. Zasady przeprowadzania dowodów w postępowaniu spornym toczącym się przed Urzędem Patentowym	22
20. Zasada prawdy materialnej a obowiązki stron w zakresie zebrania materiału dowodowego	24
21. Obowiązek stania na straży praworządności przez organ administracji publicznej	26
Art. 8. [Zasada pogłębiania zaufania]	28
22. Zasady prowadzenia postępowania	28

23. Sposób postępowania organu w zakresie informacji obywatela.....	29
24. Wykonalność decyzji administracyjnej	30
25. Zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej	32
26. Brak posiadania informacji publicznej przez organ a bezczynność w jej udostępnieniu	33
27. Obowiązek informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych.....	34
Art. 9. [Zasada udzielania informacji]	36
28. Obowiązki organu administracji w zakresie udzielania stronie wyjaśnień	36
29. Zasada informowania stron przez organ prowadzący postępowanie administracyjne	37
Art. 10. [Zasada wysłuchania stron]	39
30. Warunki prawne skutecznego wydania decyzji administracyjnej.....	39
Art. 11. [Wyjaśnianie zasadności przesłanek]	41
31. Uprawnienia strony w postępowaniu administracyjnym.....	41
Art. 12. [Zasada szybkości i prostoty postępowania]	42
32. Umieszczenie hierarchiczne zasady szybkości postępowania.....	42
33. Jedna decyzja procesowa.....	44
34. Zasada szybkości postępowania – ograniczenia.....	45
Art. 13. [Zasada ugodowego załatwiania spraw]	47
Art. 14. [Zasada pisemności]	48
35. Zakres stosowania zasady pisemności.....	48
36. Warunki załatwienia sprawy ustnie.....	50
37. Rola protokołu jako dowodu zachowania formy pisemnej.....	51
Art. 15. [Zasada dwuinstancyjności]	52
38. Rola postępowania odwoławczego.....	52
39. Niedopuszczalność wydania decyzji przez organ odwoławczy przy umorzeniu postępowania przez organ I instancji	53
40. Warunki i zasady rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym.....	54
41. Fundamenty dwuinstancyjności postępowania administracyjnego.....	55
42. Możliwości odwoławcze strony w postępowaniu administracyjnym.....	57
Art. 16. [Zasada trwałości decyzji]	58
43. Możliwość wyeliminowania decyzji ostatecznej z obrotu prawnego	58
44. Domniemanie legalności decyzji administracyjnej.....	59
Rozdział 3. Organy wyższego stopnia i organy naczelne.....	60
Art. 17. [Słowniczek]	60
45. Właściwość organów odwoławczych w postępowaniu administracyjnym	60
46. Rola organu wyższego stopnia	61
47. Organy wyższego stopnia w stosunku do wojewody	63
Art. 18. [Pojęcie]	65
48. Charakter prawny Urzędu Rady Ministrów	65
Rozdział 4. Właściwość organów	68
Art. 19. [Przestrzeganie właściwości]	68
49. Możliwości organu administracyjnego co do rozpoznania sprawy	68
50. Podjęcie rozstrzygnięcia przez niewłaściwy organ	69
51. Określenie właściwości rzeczowej organu administracji.....	71

Art. 20. [Właściwość rzeczowa]	72
52. Właściwość rzeczowa organów administracji publicznej w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji	72
53. Ustalanie właściwości rzeczowej organów na gruncie KPA	73
Art. 21. [Właściwość miejscowa]	74
54. Możliwość ustalania właściwości miejscowej przez przepisy prawa administracyjnego materialnego	74
55. Właściwość miejscowa w sprawach dotyczących nieruchomości	76
56. Kryteria ustalenia właściwości miejscowej	77
57. Okoliczności przeniesienia właściwości miejscowej	79
58. Prymat właściwości rzeczowej w rozstrzyganiu sporu o właściwość. Zasada praworządności a właściwość kilku organów. Sposób ustalenia właściwości miejscowej w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	81
Art. 22. [Właściwość organów]	82
59. Spór kompetencyjny pozytywny i negatywny	83
60. Istota sporu kompetencyjnego	84
61. Wyłączenie stosowania decyzji administracyjnej	85
62. Kompetencje marszałka województwa	86
63. Prawne określenie sporu kompetencyjnego	89
64. Spór negatywny o właściwość	91
65. Przedmiot sporu kompetencyjnego	92
Art. 23. [Czynności organu]	93
Rozdział 5. Wyłączenie pracownika oraz organu	93
Art. 24. [Podstawy wyłączenia pracownika]	93
66. Wykluczenie pracownika z udziału w postępowaniu	94
67. Cele wznowienia postępowania	95
68. Dopuszczalność zażalenia postanowienia w sprawie wyłączenia pracownika	96
Art. 25. [Podstawy wyłączenia organu]	96
69. Forma prawna wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu	97
70. Skutki procesowe wadliwego wyłączenia organu	97
Art. 26. [Wyznaczenie pracownika i organu]	98
71. Niedopuszczalność skargi do NSA	99
72. Brak środka zaskarżenia na postanowienie o wyłączeniu urzędnika	100
Art. 27. [Członek organu kolegiального]	101
73. Zasady wyłączenia członka organu kolegiального	101
Art. 27a. (<i>skreślony</i>)	102
Rozdział 6. Strona	102
Art. 28. [Definicja]	102
74. Określenie strony postępowania	102
75. Sposób ustalenia interesu prawnego strony	102
76. Określenie definicji prawnej strony	104
77. Normy prawa materialnego, z których wynika interes prawny strony w postępowaniu administracyjnym	105
Art. 29. [Pojęcie]	106
78. Pojęcie strony (1)	106
79. Pojęcie strony (2)	106

80. Okoliczności warunkujące umorzenie postępowania	107
Art. 30. [Odesłanie]	108
81. Ustalenie zdolności prawnej osoby a nieważność postępowania.....	109
Art. 31. [Uprawnienia]	109
82. Uprawnienia organizacji społecznej	110
83. Ograniczone uprawnienia organizacji	110
84. Dopuszczenie organizacji społecznej do udziału w sprawie.....	111
Art. 32. [Ustanowienie pełnomocnika]	112
85. Termin do wniesienia skargi	112
86. Uprawnienia pełnomocnika strony	113
87. Doręczenie pisma stronie	113
88. Pełnomocnictwo w postępowaniu administracyjnym.....	115
Art. 33. [Przesłanki i tryb]	116
89. Uprawnienia podmiotu, który jest stroną postępowania	116
90. Pełnomocnikiem strony może być wyłącznie osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych	117
Art. 34. [Wyznaczenie przedstawiciela]	118
91. Warunki wyznaczenia przedstawiciela dla osoby nieobecnej	118
92. Przesłanki wystąpienia z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela.....	118
93. Wystąpienie do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla strony, jako osoby nieznanej z miejsca pobytu.....	119
94. Podstawy prawne do zawieszenia postępowania administracyjnego na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 KPA.....	120
Rozdział 7. Załatwianie spraw	121
Art. 35. [Terminy załatwiania]	121
95. Warunki wniesienia skargi na bezczynność organu.....	121
96. Możliwość wniesienia skargi na bezczynność	122
97. Bezczynność organu administracji a przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ.....	122
Art. 36. [Przekroczenie terminu]	123
98. Cel skargi do sądu administracyjnego na bezczynność organu administracji	124
99. Warunek dopuszczalności skargi do sądu administracyjnego	124
100. Kompetencje organu, którego działanie lub bezczynność zaskarżono	125
101. Forma prawna zawiadomienia o nowym terminie załatwienia sprawy.....	126
102. Zawinięcie organu lub jego brak nie przesądzają o dopuszczalności skargi na bezczynność organu.....	127
103. Przypadki bezczynności organu administracji publicznej.....	128
Art. 37. [Uprawnienie strony]	128
104. Warunek formalny wystąpienia ze skargą do sądu administracyjnego na bezczynność organu.....	129
Art. 38. [Odpowiedzialność pracownika]	129
105. Warunki odpowiedzialności strony	129
106. Konsekwencje prawne złożenia sprzeciwu.....	130
107. Obowiązek zawiadomienia strony o zwłoce.....	131
Rozdział 8. Doręczenia	132
108. Obowiązki osoby doręczającej pismo	132

109.	Warunki prawidłowego doręczania pism.....	133
110.	Konsekwencje odmowy przyjęcia pisma.....	134
Art. 39 ¹ .	[Doręczenie drogą elektroniczną]	135
111.	Warunki doręczenia drogą elektroniczną	135
112.	Obowiązek zgody strony na otrzymywanie korespondencji drogą elektroniczną....	138
113.	Warunki doręczenia pisma drogą elektroniczną.....	140
114.	Rozróżnienie pomiędzy doręczeniem tradycyjnym a doręczeniem w formie elektronicznej.....	142
Art. 40.	[Pozycja przedstawiciela]	144
115.	Obowiązki związane z doręczaniem pism.....	145
116.	Konsekwencje zaznajomienia się z decyzją.....	146
Art. 41.	[Zmiana adresu]	147
117.	Obowiązki strony odnośnie do podania adresu do doręczeń	147
118.	Doręczenie zastępcze.....	148
119.	Doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem	150
Art. 42.	[Miejsce]	151
120.	Pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy	151
121.	Konsekwencje wskazania skrytki pocztowej jako adresu do doręczeń.....	152
Art. 43.	[Nieobecność adresata]	153
Art. 44.	[Doręczenie zastępcze]	153
122.	Warunki prawidłowego doręczenia zastępczego.....	154
123.	Cele doręczenia zastępczego	154
124.	Skuteczność zastępczego doręczenia.....	155
Art. 45.	[Doręczenie w siedzibie]	157
125.	Sposób doręczeń jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym.....	157
Art. 46.	[Potwierdzenie odbioru]	158
126.	Sposób odbioru pisma przez adresata w postępowaniu administracyjnym	159
127.	Odmowa przyjęcia pisma przesłanego przez pocztę	160
128.	Skutki prawne odmowy przyjęcia pisma	161
Art. 47.	[Odmowa przyjęcia]	162
129.	Odmowa przyjęcia pisma przez adresata – konsekwencje.....	162
130.	Sposób umieszczania adnotacji.....	164
131.	Skutki prawne odmowy przyjęcia pisma	165
Art. 48.	[Doręczenie przedstawicielowi]	167
132.	Doręczenie pism kuratorowi	167
Art. 49.	[Ogłoszenie publiczne]	169
133.	Inne sposoby doręczeń pism w postępowaniu administracyjnym.....	169
134.	Termin dokonania zawiadomienia lub doręczenia	170
135.	Zakres pojęciowy sformułowania „podanie do publicznej wiadomości”	172
Rozdział 9. Wezwania	173
Art. 50.	[Cel wezwania]	173
136.	Obowiązki organów prowadzących postępowanie.....	173
137.	Okoliczności dokonywania wezwań do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień	176
Art. 51.	[Osobiste stawiennictwo]	177
Art. 52.	[Pomoc prawna]	177

138. Warunki skutecznego wszczęcia postępowania	177
139. Sposób prowadzenia postępowania w świetle art. 52 KPA	178
Art. 53. [Wyłączenie]	179
140. Odmowa wszczęcia postępowania w trybach nadzwyczajnych, tj. wznowienia lub stwierdzenia nieważności	179
Art. 54. [Treść wezwania]	180
141. Podstawy prawne do wezwania osób w celu złożenia wyjaśnień	180
142. Charakter prawny wezwania do uzupełnienia braków	181
143. Elementy występujące w wezwaniu do uzupełnienia braków	182
Art. 55. [Wezwanie w szczególnej formie]	183
144. Możliwość sporządzenia notatki służbowej na okoliczność dokonania wezwania ..	183
Art. 56. [Koszty stawiennictwa]	184
145. Składniki kosztów postępowania	184
Rozdział 10. Terminy	185
Art. 57. [Obliczanie terminów]	185
146. Konsekwencje terminu wypadającego w dzień ustawowo wolny od pracy	186
147. Potwierdzenie daty złożenia wniosku	187
148. Warunki prawne terminów ustanowionych dla organu administracji	187
Art. 58. [Przywrócenie terminu]	189
149. Prośba o przywrócenie terminu – zasady postępowania	189
150. Przywrócenie terminu na prośbę osoby zainteresowanej	190
151. Okoliczności przywrócenia terminu	191
Art. 59. [Właściwość organu]	192
152. Znaczenie prawne określenia „postanawia ostatecznie”	193
153. Skutki prawne upłynięcia terminu do wszczęcia postępowania	194
154. Właściwość organu wydającego postanowienie o przywróceniu terminu	195
Art. 60. [Wstrzymanie wykonania]	196
155. Okoliczności wstrzymania wykonania decyzji lub postanowienia	197
Dział II. Postępowanie	199
Rozdział 1. Wszczęcie postępowania	199
Art. 61. [Z urzędu i na wniosek]	199
1. Powiadomianie stron postępowania	199
2. Błędna interpretacja żądania strony	200
3. Wszczęcie postępowania na wniosek – warunki	201
4. Określenie rodzaju sprawy będącej przedmiotem postępowania	202
5. Data wszczęcia postępowania – okoliczności i podstawa prawna	203
6. Konsekwencje nieusunięcia wad formalnych wniosku	204
7. Wszczęcie postępowania z urzędu	205
Art. 61a. [Odmowa wszczęcia postępowania]	207
Art. 62. [Współuczestnictwo]	207
8. Warunki prawne prowadzenia jednego postępowania, w odrębnych sprawach administracyjnych	207
9. Warunki wydania jednego rozstrzygnięcia dotyczącego kilku różnych stron	208
10. Konsekwencje złożenia odwołania tylko przez jedną ze stron postępowania	209
Art. 63. [Forma]	210

11. Termin usunięcia braków w podaniu.....	211
12. Sposób składania pism w postępowaniu administracyjnym.....	212
13. Konsekwencje prawne w przypadku nieusunięcia braków przez stronę.....	213
Art. 64. [Braki formalne]	215
14. Konsekwencje braku uiszczenia opłaty	215
15. Czynności organu administracji w przypadku wystąpienia braków podania.....	216
16. Konsekwencje pozostawienia wniosku bez rozpoznania	217
Art. 65. [Brak właściwości]	218
17. Przekazanie wniosku organowi właściwemu	218
Art. 66. [Forma załatwienia]	219
18. Sposób rozpoznania różnych merytorycznie wniosków wniesionych przez ten sam podmiot.....	219
19. Sposób zwrotu podania przez organ administracji	220
20. Termin złożenia odrębnego podania	221
Rozdział 2. Protokoły i adnotacje.....	222
Art. 67. [Czynności protokołowane]	222
21. Obowiązek zaprotokołowania dowodu	223
22. Obowiązek sporządzenia protokołu.....	224
23. Czynności, z których sporządza się protokół	225
Art. 68. [Treść]	226
24. Konsekwencje odmowy lub braku podpisu którejkolwiek osoby uczestniczącej w czynności administracyjnej.....	226
25. Warunki prawidłowo sporządzonego protokołu.....	227
Art. 69. [Wymogi]	228
26. Warunki dopuszczenia języka obcego przy środkach dowodowych	228
Art. 70. [Dołączenie zeznania lub dokumentu]	230
27. Możliwość dołączenia do protokołu zeznania na piśmie	230
Art. 71. [Korekta]	231
28. Sposób nanoszenia poprawek i skreśleń.....	231
Art. 72. [Adnotacje urzędowe]	233
29. Cechy „notatki służbowej”.....	233
Rozdział 3. Udostępnianie akt.....	234
Art. 73. [Zasada]	234
30. Charakter uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy.....	234
31. Przeglądanie akt sprawy przez stronę.....	236
Art. 74. [Wyłączenia]	237
32. Prawo przeglądania akt sprawy.....	237
Rozdział 4. Dowody	238
Art. 75. [Pojęcie]	238
33. Środki dowodowe – regulacje prawne	239
Art. 76. [Dokumenty urzędowe]	240
34. Cechy charakterystyczne dokumentów urzędowych	241
35. Zwrotne potwierdzenie odbioru jako dokument urzędowy.....	242
Art. 76a. [Odpis lub wyciąg]	242

Art. 77. [Zbieranie i ocena dowodów]	242
36. Obowiązki organu prowadzącego postępowanie.....	243
Art. 78. [Zgłaszanie wniosków dowodowych]	244
37. Okoliczności warunkujące przeprowadzenie dowodów.....	244
Art. 79. [Uprawnienia strony]	245
38. Konsekwencje pozbawienia strony możliwości udziału w czynnościach dowodowych	246
Art. 80. [Swobodna ocena dowodów]	247
39. Konsekwencje wydania decyzji przez organ administracji bez przeprowadzenia rozprawy	247
Art. 81. [Domniemanie faktyczne]	248
Art. 82. [Niezdolność bycia świadkiem]	248
Art. 83. [Prawo odmowy zeznań]	249
40. Warunki odmowy składania zeznań	249
Art. 84. [Powołanie biegłego]	250
41. Zasady wyłączenia biegłego.....	251
42. Obowiązek przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego	252
Art. 85. [Ogłędziny]	253
43. Ogłędziny jako element wyjaśnienia sprawy administracyjnej.....	253
Art. 86. [Przesłuchanie strony]	254
44. Przyjęcie oświadczenia od strony	254
Art. 87. [Organ kolegialny]	255
45. Ogół praw i obowiązków poprzednika prawnego, przechodzących na jego następcę.....	255
Art. 88. [Nieusprawiedliwione niestawiennictwo]	256
46. Możliwość zaskarżenia postanowienia o ukaraniu grzywną.....	256
Art. 88a. [Odpowiedzialność dyscyplinarna]	257
Rozdział 5. Rozprawa	257
Art. 89. [Wyznaczenie]	257
47. Okoliczności nieprzeprowadzenia rozprawy administracyjnej z udziałem stron	257
48. Konieczność przeprowadzenia rozprawy, gdy wymaga tego przepis prawa.....	262
Art. 90. [Przygotowanie]	266
49. Organ wzywa strony do złożenia przed rozprawą wyjaśnień	266
Art. 91. [Treść wezwania]	267
50. Zasady realizacji konstytucyjnego prawa do sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy.....	268
51. Ograniczone uprawnienia osoby wezwanej przez organ.....	269
Art. 92. [Zawiadomienie o rozprawie]	269
52. Warunki prawne odnośnie do wyznaczenia terminu rozprawy.....	270
Art. 93. [Kierowanie]	271
53. Kierowanie rozprawą administracyjną	271
Art. 94. [Nieobecność stron]	272
54. Okoliczności wydania postanowienia.....	272
Art. 95. [Zgłaszanie wniosków i dowodów]	274
55. Brak możliwości „zbiorowego” przesłuchania świadków.....	274

56. Charakter prawny wyjaśnień składanych przez stronę	275
57. Skutki uchybienia przepisów postępowania administracyjnego.....	277
Art. 96. [Policja sesyjna]	279
58. Warunki i okoliczności ukarania stron i innych uczestników postępowania.....	279
Rozdział 6. Zawieszenie postępowania	281
Art. 97. [Zawieszenie obligatoryjne]	281
59. Przyczyny zawieszenia postępowania	282
60. Bezczynność organu administracji	283
61. Zawieszenie postępowania z przyczyn wynikających wprost z przepisu	285
Art. 98. [Fakultatywne]	286
62. Okoliczności fakultatywnego zawieszenia postępowania.....	286
63. Postępowanie administracyjne nie może być umorzone w sytuacji zawieszenia tego postępowania	288
Art. 99. [Rozwinięcie]	289
64. Obowiązki organu, który zawiesił postępowanie.....	289
Art. 100. [Zagadnienie wstępne]	290
65. Nie każda kwestia prejudycjalna skutkuje zawieszenie postępowania.....	291
66. Elementy postanowienia o zawieszeniu postępowania	292
67. Sposób rozstrzygania sporów kompetencyjnych	293
Art. 101. [Doręczenie postanowienia]	296
68. Konsekwencje niedoręczenia postanowienia stronom	296
69. Wejście postanowienia do obrotu prawnego.....	298
Art. 102. [Podejmowanie czynności]	300
70. Rodzaje czynności, które mogą być podejmowane w czasie, gdy postępowanie jest zawieszona.....	300
Art. 103. [Skutki zawieszenia]	301
71. Skutki prawne zawieszenia postępowania.....	301
72. Wstrzymanie biegu terminu.....	303
73. Zawieszenie postępowania formalnie przerywa bezczynność organu	304
Rozdział 7. Decyzje	305
Art. 104. [Forma załatwienia sprawy]	305
74. Sposób zakończenia postępowania w sprawie.....	305
Art. 105. [Umorzenie postępowania]	306
75. Umorzenie postępowania na żądanie strony.....	306
76. Wniosek nieuprawnionego podmiotu.....	307
77. Bezprzedmiotowość postępowania	308
Art. 106. [Współdziałanie organów]	310
78. Obowiązki organu prowadzącego postępowanie.....	311
Art. 107. [Elementy decyzji; uzasadnienie]	312
79. Oryginały dokumentów stanowiących dowody w sprawie	313
80. Obligatoryjne elementy decyzji.....	315
81. Charakter podpisu osoby upoważnionej	316
82. Wady formalne decyzji administracyjnej	317
Art. 108. [Podstawy nadania rygoru]	321
83. Wyjątek od zasady niewykonywania decyzji ostatecznych	321

84. Zasady nadawania rygoru natychmiastowej wykonalności	323
Art. 109. [Doręczenie; ogłoszenie]	324
85. Wydanie decyzji jako czynność procesowa	324
86. Charakter prawny decyzji niedoręczonej stronie	329
87. Obowiązki organu administracji publicznej	330
88. Doręczenie uwierzytelnionego odpisu decyzji	331
Art. 110. [Skutki doręczenia; ogłoszenia]	340
89. Skutki prawne doręczenia decyzji administracyjnej	340
90. Prawidłowe doręczenie decyzji administracyjnej	341
Art. 111. [Uzupełnienie]	344
91. Żądanie uzupełnienia decyzji	345
92. Niezaskarżalność postanowienia o odmowie uzupełnienia decyzji	346
93. Żądanie uzupełnienia decyzji	348
Art. 112. [Błędne pouczenie]	349
94. Artykuł 112 KPA nie ma zastosowania w postępowaniu sądoadministracyjnym	349
Art. 113. [Prostowanie błędów i omyłek]	350
95. Wyjaśnianie przez organ podstaw własnej decyzji	350
96. Zakres wyjaśnienia decyzji administracyjnej	353
97. Obowiązki kontrolne sądu administracyjnego	355
Rozdział 8. Ugoda	357
Art. 114. [Dopuszczalność ugody]	357
98. Okoliczności zawarcia ugody	357
Art. 115. [Czas zawarcia]	357
Art. 116. [Wyznaczenie terminu]	357
Art. 117. [Forma i treść]	357
Art. 118. [Zatwierdzenie]	358
99. Zatwierdzenie ugody przez organ administracji	358
Art. 119. [Rozwinięcie]	360
100. Obowiązek zatwierdzenia ugody przez organ administracji	360
Art. 120. [Wykonalność ugody]	361
Art. 121. [Skutki]	362
Art. 122. [Odesłanie]	362
Rozdział 9. Postanowienia	362
Art. 123. [Przypadki wydania]	362
101. Rodzaje postanowień w postępowaniu administracyjnym i możliwość ich zaskarżania	362
102. Sytuacje, kiedy obowiązkowe jest wydanie postanowienia, a nie decyzji administracyjnej	364
103. Forma przedstawienia stanowiska organu wyższego stopnia	364
Art. 124. [Elementy; uzasadnienie]	365
104. Postanowienia bez podstawy prawnej	366
105. Elementy obligatoryjne postanowienia	367
Art. 125. [Doręczenie; pouczenie]	369

Art. 126. [Odesłanie]	369
106. Obalenie mocy wiążącej postanowienia	369
107. Pozostawienie wniosku bez rozpoznania	370
108. Wada skutkująca nieważność postanowienia	371
Rozdział 10. Odwołania	372
Art. 127. [Dopuszczalność]	372
109. Charakter postępowania egzaminacyjnego	373
110. Charakter podstawy rozstrzygnięcia	374
111. Uwzględnienie stanu faktycznego i prawnego	375
112. Sytuacja, kiedy wniosek o stwierdzenie nieważności powinien być traktowany jako odwołanie	376
113. Termin bezwzględny	376
114. Zakaz zmiany treści wniosku i jego podstawy prawnej na etapie postępowania odwoławczego	377
115. Zasady rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym	378
116. Instytucja „dodatkowego” uzasadnienia decyzji nie jest przewidziana w KPA	379
117. Uprawnienie strony, która nie brała udziału w postępowaniu	379
Art. 128. [Odwołanie; forma; treść]	380
118. Konsekwencje wniesienia odmiennego, własnego stanowiska w sprawie	380
119. Stronie przysługuje odwołanie zarówno od decyzji negatywnych, jak i pozytywnych	381
120. Treść pisma wniesionego przez stronę wskazuje, czy jest to odwołanie od decyzji	382
Art. 129. [Termin]	382
121. Zasady uzupełnienia rozstrzygnięcia w sprawie administracyjnej	382
122. Obowiązek zachowania ustawowego terminu	383
123. Zasada oficjalności doręczeń	384
Art. 130. [Wpływ odwołania na wykonanie]	384
124. Wstrzymanie wykonania decyzji	384
125. Rygor natychmiastowej wykonalności	385
Art. 131. [Zawiadomienie o wniesieniu odwołania]	386
126. Rozpoznanie sprawy w trybie odwoławczym przez organ II instancji	386
Art. 132. [Działanie organu I instancji]	387
127. Wyłączenie prowadzenia postępowania dowodowego	387
128. Przeprowadzenie postępowania bez udziału jednej ze stron – konsekwencje	388
129. Przesłanki stosowania art. 132 KPA	389
130. Rozpoznanie sprawy w trybie odwoławczym przez organ II instancji	389
Art. 133. [Rozwinięcie]	390
131. Obowiązki organu I instancji przy postępowaniu odwoławczym	390
Art. 134. [Niedopuszczalność; uchybienie terminu]	390
132. Niedopuszczalność odwołania	390
133. Terminowość wniesienia odwołania	391
134. Sposób rozstrzygnięcia w zakresie przywrócenia terminu do złożenia odwołania	392
135. Możliwość rozstrzygnięcia dwóch spraw w jednym postanowieniu	393
136. Konsekwencje nieuzupełnienia braków formalnych odwołania	394
137. Środek odwoławczy od postanowienia w przedmiocie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania	394
Art. 135. [Wstrzymanie wykonania]	395

Art. 136. [Uzupełnienie dowodów]	395
138. Przesłanki decyzji kasacyjnej	395
139. Zachowanie zasady dwuinstancyjności	396
140. Uzupełniające postępowanie dowodowe	397
141. Naruszenie zasady dwuinstancyjności	397
142. Okoliczności wyłączające możliwość prowadzenia postępowania wyjaśniającego	398
143. Kompetencje organu odwoławczego	399
144. Obowiązek precyzyjnego i dokładnego określenia stanowiska organu odwoławczego	400
145. Obowiązki organu odwoławczego przy uzasadnianiu decyzji kasacyjnej	401
Art. 137. [Cofnięcie]	403
146. Brak możliwości cofnięcia odwołania „pod warunkiem”	403
147. Dopuszczalność cofnięcia odwołania ograniczona jest przesłanką czasu	404
148. Warunek umorzenia postępowania odwoławczego	405
149. Decyzja o umorzeniu postępowania odwoławczego – warunki	405
150. Skutki cofnięcia odwołania przez stronę	406
151. Warunki prawne umorzenia postępowania	406
Art. 138. [Decyzje organu odwoławczego]	408
152. Cechy decyzji kasacyjnej	408
153. Rozpoznanie odwołania bez wskazania konkretnych osób występujących z odwołaniem	409
154. Zakres decyzyjny organu administracji przy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy	410
155. Przesłanki negatywne wydania decyzji umarzającej postępowanie	412
156. Zakres stosowania art. 139 KPA	413
157. Obowiązki zakazu <i>reformationis in peius</i> (1)	413
Art. 139. [Zakaz orzekania na niekorzyść]	414
158. Obowiązki zakazu <i>reformationis in peius</i> (2)	414
Art. 140. [Odesłanie]	415
159. Zasady postępowania odwoławczego	415
Rozdział 11. Zażalenia	416
Art. 141. [Zasada; termin]	416
160. Możliwość wnoszenia zażalenia	416
161. Postanowienie o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy nie jest zaskarżalne	417
162. Brak ograniczeń, co do zaskarżalności postanowień w sprawie zawieszenia postępowania	418
163. Brak możliwości wniesienia zażalenia na postanowienie o wznowieniu postępowania	419
164. Na dodatkowy termin załatwienia sprawy nie służy zażalenie	420
165. Na postanowienie dotyczące wszczęcia postępowania nie służy zażalenie	421
166. Wniesienie odwołania po terminie nie oznacza niedopuszczalności odwołania	422
167. Postanowienie o zawieszeniu postępowania odwoławczego jest zaskarżalne	422
168. Zażalenie przysługuje na niektóre postanowienia	423
Art. 142. [Rozwinięcie]	424
169. Dopiero z chwilą wniesienia odwołania od decyzji można kwestionować postanowienie o wznowieniu postępowania	424

Art. 143. [Skutki wniesienia]	425
170. Cechy postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia	425
171. Okoliczności określające bezczynność organu administracji	426
Art. 144. [Odesłanie]	428
172. Na postanowienie wydane zgodnie z art. 37 § 1 KPA nie przysługuje zażalenie	428
173. Rola postanowienia w II instancji	428
174. Zaskarżanie postanowień naczelných organów administracji	429
175. Ustalenie pierwszeństwa procedur	430
176. Ograniczenia co do sposobu zakończenia postępowania odwoławczego	430
177. Forma rozstrzygnięcia przy rozpatrywaniu zażalenia	431
Rozdział 12. Wznowienie postępowania	431
Art. 145. [Podstawy]	431
178. Skutki żądania wznowienia postępowania	432
179. Ograniczenia przy postępowaniu wznowieniowym	432
180. Okoliczności uniemożliwiające uchylenie decyzji	433
181. Warunki rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania	433
182. Inne czynności przy wznowieniu postępowania	434
183. Zasada zaufania obywateli do organów państwa	434
184. Konsekwencje rozpoczęcia postępowania sądownoadministracyjnego	434
185. Pierwszeństwo wznowienia postępowania	435
186. Podstawy prawne wznowienia postępowania	436
187. Zawieszenie sprawy w sądzie administracyjnym	436
188. Rodzaj wykładni obowiązującej przy wznowieniu postępowania	437
189. Brak przesłanek do wznowienia postępowania (1)	437
190. Brak przesłanek do wznowienia postępowania (2)	437
Art. 145a. [Wznowienie w razie niezgodności z Konstytucją]	438
191. Zakaz stosowania wykładni rozszerzającej	438
192. Niekonstytucyjność podstawy prawnej decyzji	438
193. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznych w oparciu o art. 155 KPA nie może dotyczyć wszystkich decyzji	440
Art. 145b. [Wznowienie postępowania]	441
Art. 146. [Ograniczenia uchylenia decyzji]	442
194. „Utrzymanie w mocy” postanowienia	442
195. Zasady działania organu wyższego stopnia	442
196. Konsekwencje upływu okresu przedawnienia	443
197. Zasady doręczenia decyzji administracyjnej	443
198. Obowiązki organu po wznowieniu postępowania	443
Art. 147. [Postępowanie z urzędu i na wniosek]	444
199. Uprawnienia do złożenia wniosku o wznowienie postępowania	444
200. Pominięcie strony w postępowaniu	444
Art. 148. [Termin]	445
201. Wniesienie wniosku o wznowienie postępowania	445
202. Ocena podstaw do wznowienia postępowania	446
203. Data wszczęcia postępowania w sprawie wznowienia	447
Art. 149. [Wznowienie; odmowa wznowienia]	447
204. Różnice między wznowieniem postępowania a postępowaniem zwykłym	447
205. Wytyczne dla organu administracji publicznej	448

206.	Obowiązki organu administracji.....	448
207.	Odmowa uchylenia decyzji	449
208.	Wymogi wniosku strony o wznowienie postępowania	449
Art. 150.	[Właściwość organu]	450
209.	Właściwość organu rozstrzygającego o wznowieniu postępowania.....	450
210.	Możliwość kwestionowania treści wydanego zaświadczenia	451
Art. 151.	[Ponowne rozpoznanie]	451
211.	Objęcie postanowieniem kilku spraw administracyjnych.....	452
212.	Umorzenie postępowania nie jest rozstrzygnięciem co do istoty sprawy.....	452
213.	Zasady kontroli decyzji ostatecznej	453
214.	Charakter postanowienia o wznowieniu postępowania	453
Art. 152.	[Wstrzymanie wykonania]	454
215.	Okoliczności wstrzymania wykonania decyzji.....	454
Art. 153.	(<i>uchylony</i>)	454
Rozdział 13.	Uchylenie, zmiana oraz stwierdzenie nieważności decyzji	454
Art. 154.	[Dopuszczalność zmiany i uchylenia]	454
216.	Warunki wzruszenia decyzji ostatecznej.....	455
217.	Reguły postępowania odwoławczego	455
218.	Zawężenie stosowania art. 154 KPA	456
219.	Określenie słusznego interesu strony.....	456
220.	Zasady kontroli zaskarżonej decyzji.....	457
221.	Zasady prowadzenia postępowania w trybie art. 154 § 1 KPA	457
222.	Granice uznania administracyjnego	458
223.	Sposób weryfikacji decyzji administracyjnej	458
Art. 155.	[Rozwinięcie]	459
224.	Konsekwencje prawne braku równego traktowania podmiotów	459
Art. 156.	[Podstawy]	459
225.	Konsekwencje stwierdzenia nieważności decyzji	460
226.	Uprawnienia strony w postępowaniu administracyjnym	460
Art. 157.	[Właściwość organu; forma]	460
227.	Obowiązek zawieszenia postępowania	461
228.	Cel stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej	461
Art. 158.	[Rozwinięcie]	462
229.	Konsekwencje stwierdzenia nieważności decyzji	462
230.	Rola osnowy decyzji administracyjnej	462
Art. 159.	[Wstrzymanie wykonania].....	463
231.	Prawdopodobieństwo istnienia wad decyzji administracyjnej	463
Art. 160.	(<i>uchylony</i>)	463
Art. 161.	[Szczególne uprawnienia]	463
232.	Decyzja administracyjna a zagrożenie dóbr adresata	464
Art. 162.	[Wygaśnięcie decyzji]	464
233.	Charakter decyzji administracyjnej.....	464
234.	Konsekwencje prawne bezprzedmiotowości decyzji	465
235.	Uchylenie lub zmiana przepisu a bezprzedmiotowość decyzji wydanych na jego podstawie	465

Art. 163. [Przepisy szczególne]	466
236. Zakaz wszczęcia nadzwyczajnego postępowania administracyjnego	466
237. Skutki wniesienia skargi do sądu administracyjnego	467
Dział III. Przepisy szczególne w sprawach ubezpieczeń społecznych	469
Art. 164–179. (<i>skreślone</i>).....	469
Art. 180. [Sprawy ubezpieczeniowe]	469
1. Warunki wzruszenia decyzji ZUS	469
Art. 181. [Odesłanie]	470
Dział IV. Udział prokuratora	471
Art. 182. [Uprawnienia prokuratora]	471
1. Obowiązki organu administracji prowadzącego postępowanie	471
Art. 183. [Udział w postępowaniu]	471
2. Brak udziału prokuratora w postępowaniu nie wyklucza wniesienia przez niego odwołania od decyzji nieostatecznej organu I instancji	471
3. Zakres prawa prokuratora do włączenia się do postępowania administracyjnego...	472
Art. 184. [Sprzeciw]	473
4. Konsekwencje prawne w następstwie wniesienia sprzeciwu prokuratora	474
Art. 185. [Termin rozpatrzenia]	474
Art. 186. [Wszczęcie postępowania z urzędu]	474
5. Warunki odmowy stwierdzenia nieważności decyzji	474
6. Wycofanie przez prokuratora sprzeciwu po wszczęciu postępowania z urzędu nie daje podstawy do umorzenia postępowania na podstawie art. 105 KPA	475
Art. 187. [Wstrzymanie wykonania decyzji]	476
Art. 188. [Pozycja prokuratora]	476
7. Uprawnienia prokuratora w postępowaniu administracyjnym.....	476
8. Zasady udziału prokuratora w postępowaniu administracyjnym	477
9. Wzruszenie decyzji ostatecznej przez prokuratora	477
Art. 189. [Niedopuszczalność wniesienia sprzeciwu]	479
10. Wykładnia literalna art. 189 KPA	479
Dział V–VI. (<i>skreślone</i>)	479
Dział VII. Wydawanie zaświadczeń	480
Art. 217. [Warunki]	480
1. Warunki zakończenia postępowania.....	480
2. Warunki złożenia skargi na bezczynność.....	481
3. Zakres przedmiotowy zaświadczenia	481
4. Przesłanki niezwłocznego wydania zaświadczenia	482
5. Cechy materialnoprawne zaświadczenia	483
Art. 218. [Obowiązek wydania]	483
6. Okoliczności uniemożliwiające wydanie zaświadczenia	483
Art. 219. [Odmowa]	485
7. Sposób kwestionowania treści wydanych zaświadczeń	485
8. Możliwość wniesienia zażalenia na odmowę wydania zaświadczenia.....	486
Art. 220. [Podstawa prawna żądania]	486

Dział VIII. Skargi i wnioski	488
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	488
Art. 221. [Podmioty uprawnione]	488
1. Charakter akt postępowania skargowego	488
Art. 222. [Badanie treści pisma]	489
Art. 223. [Właściwość organów]	489
Art. 224. [Odesłanie]	489
Art. 225. [Przeciwdziałanie hamowaniu skarg]	489
Art. 226. [Delegacja]	489
Rozdział 2. Skargi	489
Art. 227. [Przedmiot skargi]	489
2. Wyłączenie stosowania skargi do sądu administracyjnego na bezczynność organu.....	490
Art. 228. [Adresat skargi]	491
Art. 229. [Właściwość organów]	491
3. Jednoinstancyjność postępowania skargowego	491
4. Właściwość organu rozpoznającego skargi	492
Art. 230. [Rozwinięcie]	493
Art. 231. [Badanie właściwości]	493
5. Konsekwencje prawne błędnego pouczenia strony	493
Art. 232. [Przekazanie organowi niższego stopnia]	494
Art. 233. [Skarga w sprawie indywidualnej]	494
6. Złożenie skargi przez osobę nieuprawnioną	494
Art. 234. [Skarga w toku postępowania]	494
7. Charakter prawny skargi wnoszonej przez stronę	495
Art. 235. [Skarga po zakończeniu postępowania]	496
8. Zawężenie uprawnień osób składających pisma do organów administracji.....	496
9. Okoliczności udzielenia przez organ niezbędnych wyjaśnień i wskazówek	496
Art. 236. [Właściwość organu]	498
Art. 237. [Termin załatwienia]	498
Art. 238. [Treść zawiadomienia]	498
Art. 239. [Ponowne złożenie]	498
10. Niedopuszczalność skargi na bezczynność organu	499
Art. 240. [Odesłanie]	500
11. Brak podstaw do wznowienia postępowania	500
Rozdział 3. Wnioski	500
Art. 241. [Przedmiot wniosku]	500
Art. 242. [Właściwość organów]	500
Art. 243. [Badanie właściwości]	501
Art. 244. [Odesłanie]	501
Art. 245. [Przekroczenie terminu]	501
Art. 246. [Skarga na sposób załatwienia]	501

Art. 247. [Odesłanie]	501
Rozdział 4. Udział prasy i organizacji społecznych.....	501
Art. 248. [Udział prasy]	501
12. Obowiązek udzielania informacji	501
Art. 249. [Odesłanie]	502
Art. 250. (<i>skreślony</i>).....	502
Art. 251. [Odesłanie]	503
Art. 252. (<i>skreślony</i>).....	503
Rozdział 5. Przyjmowanie skarg i wniosków	503
Art. 253. [Organizacja]	503
Art. 254. [Dokumentacja]	503
Art. 255. (<i>skreślony</i>).....	503
Art. 256. [Wyłączenie pracownika]	503
Rozdział 6. Nadzór i kontrola	504
Art. 257. [Nadzór zwierzchni]	504
Art. 258. [Nadzór bezpośredni i kontrola]	504
Art. 259. [Ocena przyjmowania i załatwiania]	504
Art. 260. (<i>skreślony</i>).....	504
Dział IX. Opłaty i koszty postępowania	505
Art. 261. [Termin wniesienia należności]	505
1. Zakaz stosowania wykładni rozszerzającej przy art. 261 § 4 pkt 1 KPA	505
Art. 262. [Koszty obciążające stronę]	507
2. Okoliczności żądania od strony zaliczki na poczet kosztów postępowania	507
Art. 263. [Pojęcie]	507
3. Wynagrodzenie dla przedstawiciela nieobecnej strony postępowania	507
Art. 264. [Ustalenie wysokości kosztów]	509
4. Żądanie od strony zaliczki na poczet kosztów postępowania	509
Art. 265. [Tryb egzekucji]	510
Art. 266. [Koszty z winy pracownika]	510
Art. 267. [Zwolnienie od ponoszenia]	510
5. Różnica między opłatą a kosztem postępowania	511
Dział X. Przepisy końcowe	513
Art. 268. (<i>skreślony</i>).....	513
Art. 268a. [Upoważnienie do załatwiania spraw]	513
1. Delegowanie sędziego do innego sądu (1)	513
2. Delegowanie sędziego do innego sądu (2)	514
3. Upoważnienie pracownika organu administracji	515
4. Charakter prawny upoważnienia.....	516
Art. 269. [Prawomocność]	517
5. Prawomocne rozstrzygnięcie nadzorcze organu administracji	518